

Körösvidék

Magyar Nemzeti Múzeum
Hírlaposztálya

VIII. Múzeum krt. 14/16. Budapest

MTI Körösvidék

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, Szent István tér 18. Telefon 60.
Postatakarékpénztári csekk számla: 34-141.

Felolós szerkesztő:
MIGEND DEZSŐ

Előfizetési árak:
Negyedévre 6 pengő, egy hónapra 2 pengő
Egyes szám ára 10 fillér.

Gyorsabb, egyszerűbb és jobb közigazgatást!

A magyar közigazgatás átszervezésének és szakzerű megjavításának kérdését nem a mai idők vetették fel. Hosszu évtizedek óta kísért ez a probléma a magyar életben, hosszú évtizedek óta érzi maga a közigazgatás és az állami hivatalokkal érintkező nagyközönség egyaránt, hogy ezen a teren alapos és mélyreható reformokra van szükség. Éppen ezért a nemzeti közvélemény nagy örömmel és helyesléssel vette tudomásul, hogy a kormány s első sorban Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter programjába vette ennek az évtizedek óta vajdó és nagyfontosságú kérdésnek a megoldását, melynek végső célja az, hogy Magyarországnak a modern idők szellemének és viszonyainak megfelelő, jól működő közigazgatást adjon.

A belügyminiszterium most igen érdekes tájékoztatást adott azokról a nagyfontosságú munkálatokról, amelyek a közigazgatás reformjának érdekében folyamatban vannak.

Az átszervezés munkája eszerint három irányban folyik. Első sorban javításra, átszervezésre szorul a magyar közigazgatás egész szervezete és szervezete. Ebből a célból Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter irányítása mellett elkészült a magyar közigazgatás jelenlegi szervezeti beosztásának és működésének áttekintő összefoglalása, valóságos térképe, mely a készülő reformnak kiindulópontja és elengedhetetlen előfeltétele. Ez az új térkép szemléletesen mutatja a mai magyar közigazgatást, az egyes hivatalok és intézmények egymásbafüggő hatáskörét, alárendeltségét s egyben, ami a legfontosabb: feltünteti a javításra szoruló hibákat és hiányokat is. Mai közigazgatásunk legnagyobb hibája ugyanis nagymérvű bonyolultsága, melyet az évtizedek fejlődése idézett elő és a szervezeti reform célja, éppen az lesz, hogy a közigazgatás egész szervezetét egyszerűbbé, áttekinthetőbbé és világosabbá tegye.

Régi panasza a magyar közönségnek, hogy a közigazgatás működése lassú, nehézkes és általánosságban az ügyek elintézése túlságosan hosszú ideig tart. Viszont a közigazgatási tisztviselők állandóan a sok munkáról panaszkodnak, aminek következtében feladataikat csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudják ellátni. Ez a két oldalról származó panasz világosan mutatja, hogy a

közigazgatási ügyvitel is javításra szorul s éppen ezért az átszervezési részletmunkák második csoportja ebben az irányban halad. Néhány nappal ezelőtt jelent meg a belügyminiszter bevezetésével az ügyvitel átszervezésének gyakorlati munkarendszere és az arra vonatkozó részletes végrehajtási utasítás, melyet a minisztertanács foglalt el. Remélhető tehát, hogy Magyarország adófizető polgársága rövid időn belül ennek a reformnak áldásos eredményeit tapasztalhatja s meggyőződhet arról, hogy ügyei már gyorsabban intéződnek el, mert a belügyminiszternek az a terve, hogy az átszervezés munkáját azoknál az ügyeknél és hivataloknál kezdi meg, amelyek a nagy-

közönség érdekeit a legközvetlenebbül érintik.

Az átszervezési részletmunkák harmadik csoportja a közigazgatás személyzetére vonatkozik s ennek alapelvei az 1933. évi XVI. törvényekben nyertek gyakorlati megvalósítást. Ez a törvény tartalmazza ugyanis a gyakorlati közigazgatási vizsga irányelveit, mely vizsgának célja az lesz, hogy nagyobb tudással, munkaképességgel, szorgalommal és ítélőképességgel rendelkező tisztviselőket adjon a magyar közigazgatásnak. Kétségtelen, hogy a közigazgatási személyzet megfelelő kiválasztása egyik leglényegesebb része a reformnak, mert csak rátermett és megfelelő képességű tisztviselőkre bízhatja a magyar állam a jövőben az állampolgárok ügyeinek gyors, méltányos és korszerű elintézését.

sák és tovább fejlesszék Ausztriával is. A más államoknak az egyezményhez való csatlakozására nézve a paktumban foglalt előfeltételek továbbra is mérvadók.

A gazdasági kapcsolatokra vonatkozóan megállapították az egyezmény kielégítő működését, amelyet szakértők vizsgálnak felül. A szakértőknek az a feladatuk, hogy a kereskedelmi kapcsolatokat kimélyítsék.

Végül vizsgálat alá vették a művelődési kapcsolatokat és kívánatosnak mondták ezeknek mégbensőségesebbé való kialakítását. Elhatározták, hogy e célból a közeljövőben a két közoktatásügyi miniszter találkozik, hogy a vonatkozó megállapodásokat megkösse.

Róma, november 8.

Gömbös miniszterelnök tegnap este 9 órakor már el is utazott Rómából. A pályaudvar előtt az utazás hírére nagy tömeg gyűlt össze. Kilenc óra előtt 10 perccel érkezett Gömbös a pályaudvarra, ahol már Mussolini és Suvich várták és szívélyesen üdvözölték a többi előkelőségekkel. Gömbös Mussolini jobbán ellépett a diszszárad előtt, majd a legszívélyesebb búcsút vette tőle és beszállt különkocsijába. A vonat a Himnusz hangjai és »Eljen Magyarország« felkiáltások mellett gördült ki a pályaudvarról.

Róma, november 8.

Gömbös miniszterelnök és Mussolini között folytatott tárgyalások és kiadott hivatalos közlemény Európában mindenütt nagy figyelmet keltett. A római lapok szerint a közleménynek az a megállapítása, hogy a jegyzőkönyvek továbbra is megközelíthetők más államok számára, igen fontos megállapítás. Nem lehet azonban csatlakozni a római egyezményekhez, úgy, hogy ugyanakkor gazdasági, vagy politikai tekintetben felősséget, vagy más tulajdolt óhajtsou a csatlakozó állam a többi államra rákényszeríteni. Fontos része a közleménynek, írják a római lapok, az a rész, amely megállapítja, hogy a gazdasági kérdésekben is fenn áll az egyetértés s a kulturális kapcsolatok kimélyítése a legbiztosabb mód arra, hogy a két ország kapcsolatait még szorosabbra vonják. Hangoztatják a lapok, hogy a római megállapodás most is és mindig a dunai probléma megoldásának legfontosabb eszköze.

Starhemberg herceg Mussolininál

Bécs, november 8. Bécsi jelentés szerint most került nyilvánosságra, hogy Starhemberg herceg már néhány napja Olaszországban tartózkodik és hír szerint rövidesen találkozni fog Mussolinival.

Lemondott a francia kormány

Páris, november 8.

Doumergue ma délelben benyújtotta a köztársasági elnöknek az

egész kormány lemondását. A lemondást egy órahosszat tartó tanácskozás előzte meg.

Német tiltakozás Londonban a Saar-vidéki csapatmozdulatok miatt

London, november 8.

A londoni német nagykövetet utasították Berlinben, hogy adja át a kormány tiltakozását a Saar-vidéki

határon történt csapatmozdulatok ellen. A nagykövet ma adja át a jegyzéket a külügyi hivatalban.

A trianoni szerződés módosítását sürgeti a Daily Mail

Éles kirohanás Benes politikája ellen

London, november 8.

A »Daily Mail« vezércikkében sürgeti a trianoni szerződés módosítását. Utal arra, hogy Benesnek és követőinek köszönhető, hogy a Duna völgyében ma a helyzet olyan veszedelmes. Ha azt hiszi Benes,

hogy angol haderőket használhat fel arra, hogy Csehország számára lehetővé tegyék mai területének megtartását, keservesen csalódik. Ha bekövetkezik az a kirobbanás, amelyet Benes jósol, akkor a mai Csehországból nem sok marad meg.

Gömbös Gyula miniszterelnök hazautazott Rómából

Teljes eredménnyel jártak Schuschnigggal és Mussolinival folytatott tárgyalásai

Róma, november 8.

Gömbös Gyula és Mussolini tárgyalásai tegnap délután a legteljesebb megegyezéssel végetértek. A tanácskozások befejezése után hivatalos közleményt adtak ki, amelyet az MTI a következőkben ismerttet:

Az olasz kormányfő és a magyar miniszterelnök november 6-án és 7-én a Palazzó Veneziában hosz-

szabb megbeszéléseket folytattak. A megbeszélések során a két államfő az olasz-osztrák-magyar jegyzőkönyvek alapján és értelmében alapos vizsgálat alá vette az általános és a két államot érdeklő politikai kérdéseket. Ez alkalommal megállapították, hogy politikájuk változatlanul és teljesen megegyezik és az a szándékuk, hogy az együttműködés politikáját folytas-

A kormányzó keresztül utazott Békéscsabán

Mint értesülünk, nagybányai vezér Horváth Miklós Magyarország kormányzója csütörtökön hajnalban a budapesti személyvonattal Békéscsabára érkezett. A kormányzó Békéscsabáról a lőkösházi vonattal Bácskútra utazott, ahol vadászaton vesz részt.

Kállay miniszter a lisztzállításról tárgyal Bécsben

Bécs, november 8. Kállay Miklós földművelésügyi miniszter, aki ma reggel Bécsbe utazott, bécsi tárgyalásai során elsősorban a lisztzállítások ügyét kívánja az illetékes osztrák kormányférfiakkal tisztázni.

NAPI JEGYZETEK

Székesfehérvárott

Történt, de ugyanúgy megtörténhetett volna akár Békéscsabán is. Négy keresetnélküli zenész kitanulta a kötéláncos mesterséget és úgy kultiválta szabadtéri, perselyes előadásokon a »magasabb« zene. Ha már lent, a közönséges földi halandók szintjén nem kell a muzsika, sodronyköteleket feszítettek ki és úgy emelkedtek az alanti közöny fölé, hogy kötéláncos produkcióik közepette quartettek. Mert négyen valának ők, az éhezők. Sajnos, odafent is üldözte őket a balszerencse. A perselyekbe több gomb hullt, mint veres kétfülleres. Tegnap este már karikákat láttak odafent a művészek az éhségtől, produkcióik közben. Meg is történt a baleset. Egyiküknek szépsészóló fuvalója beleakadt a drótlába, lebillent a társaság és zúzott tagokkal terült el a négy merész muzsikus a közönség lábainál.

Pedig valamikor, még a régi jobb időkben a cigányzenész is azt mondogatta tanulásra fogott purdénak, hogy üres hassal lehet a legszebben muzsikálni.

Lám, a művészet azóta sem tudta függetleníteni magát az éhezéstől.

Hát érdemes a magasba kapaszkodni? M.

Hivatalos órán kívül is rendelkezésre áll a posta telefonközpontja sürgős orvosi beavatkozást igénylő betegségeknel

Békéscsaba város polgármestere az alábbi hirdetőnyel adta ki:

Értesítem Békéscsaba város közönségét, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter felhívta az összes postahivatalokat, hogy a sürgős orvosi beavatkozást igénylő betegek, vagy balesetet szenvedtek megsegítése érdekében az orvosok, kórházak, vagy mentőállomások telefon útján való értesítése céljából a hivatalos órákon kívül is mindig készséggel álljanak a közönség rendelkezésére és a kívánt kapcsolás eszközzése céljából minden lehető kövessenek el.

Pénteken kisgyűlés, szombaton megyegyűlés

Gyuláról jelentik: Békés vármegye kisgyűlése pénteken délután ülést tart. Az ülés a szombati közgyűlés anyagát készíti elő, továbbá a 111 pontból álló tárgysorozat ügyében határoz. A szombati rendkívüli közgyűlés elé egyé-

zen kis tárgysorozat kerül, amelyben legfontosabb a megyebizottsági tagokat választó kerületek elnökeinek és h. elnökeinek megválasztása és a választások időpontjának megállapítása.

Leemelt kalappal kell elhaladni az országzászlók és a hősi emlékművek előtt

A miniszterelnök kezdeményezésére az egyes miniszterek rendelkezést intéztek a fennhatóságuk alá tartozó hivatalokhoz és intézményekhez, amelyben a honvédsapattok zászlói, valamint a hősi emlékművek előtti tisztelgésre hívják fel a tisztviselők és alkalmazottak figyelmét. Megjegyzni a rendelet, hogy a polgári lakosság részéről még nyilvános ünnepek alatt sem jut kellőképpen kifejezésre az annyira szükséges tiszteletadás a zászlók és a hősi emlékművek előtt, aminek egyik oka az, hogy a közszolgálati alkalmazottak, megfelelő kioktatás hiányában maguk is tájékozatlanok aziránt, hogy mily alkalomkor és miképpen történjék a tiszteletadás.

Az alaki végrehajtásra vonatkozólag megjegyzi a rendelet, hogy tisztelegni akkor kell, ha a zászlót vagy emlékműtől harminc lé-

pésnél nincs távolabb az illető, akár mozgásközben járművön is, ha csak nem maga vezeti a járművet. A tiszteletadás mélyen levett kalappal és főtessel, illetve odatekinéssel történik, úgy, hogy a tisztelgő a kalapját három lépéssel a zászló vagy emlékmű előtt leveszi és a tisztelet tárgyától három lépésre teszi megint fel.

A tiszteletadást a honvédsapattok zászlói előtt teljesíteni kell akkor is, ha a zászlót hüvelyben viszik, vagy őrségen tűzik ki.

Az országzászlók és a vidéki hősi emlékművek előtt is tisztelegni kell.

Felhívja a rendelet a közszolgálati alkalmazottakat arra is, hogy a családtagjaikat szintén oktassák ki a tiszteletadásra. A tanulók tisztelgésére vonatkozóan a kultuszminisztérium még 1929-ben rendeletileg intézkedett.

Zsirmárkázás Békéscsabán

Sürgössé vált Beliczey Géza javaslatainak megvalósulása

Jobb árakkal indul meg a németországi zsirkivitel

A magyar gazdasági körök figyelmébe a jövő héten kezdődő magyar-német tárgyalások felé fordul, amelyekben az új magyar zsirkivitel németországi átvételi árát és mennyiségét is véglegesen megállapítják. A mennyiség hír szerinti jövőre is annyi lesz, mint az idén volt, de az ár valamivel magasabb.

Amint jelentik, az új zsirkiviteli kampány lebonyolításánál már **hat vidéki zsirmárkázó állomás is üzemel, amelyek egyike Békéscsaba.**

Rendkívül fontos, hogy a már kázást már a vidéken is megindítsák, de ezzel most már megégetőbbé vált annak a bicszai Beliczey Géza m. kir. gazdasági főtanácsos, felsőházi tag által úgy a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamará-

ban, mint a Békésvármegyei Gazdasági Egyesületben egyhangú elfogadásra talált javaslata, amelyek alapján a gazdaérdekképviseletek felhívják a kormányhoz, hogy a felvásárlási piacot is decentralizálja, illetve kötelezze a zsirkivitel lebonyolító konzorciumot arra, hogy a kontingest

ne csak Budapesten, hanem a sertésárvák vidékek gócpontjain, tehát Békéscsabán is vásárolja fel.

Ennek az intézkedésnek a megvalósulása a jobb sertésárak elérése érdekében feltétlenül szükséges és bizonyosra vesszük, hogy az illetékes kormánykörök is elkerülhetetlennek tartják Beliczey Géza javaslata alapján a jogos gazdaérdekeknek ilyen módon való megvédését.

Vízvezetékét és csatornázást kér Békéscsaba

Közegészségügyi és szociális szempontból rendkívül nagy jelentősége volna a munkálatok megindításának

Baukó András városi főmérnök nyilatkozata

A Magyar Városok Országos Kongresszusa legközelebbi ülésén érdekes és nagyjelentőségű előterjesz-

tést tesz a vidék nagyobb városainak közegészségügyi közművekkel való ellátása érdekében.

Csonkamagyarország területén igen sok nagyváros van még, amelyeknek nincsen vízvezetéke és csatornázása, ami közegészségügyi szempontból is súlyosan kifogásolható. A mai gazdasági viszonyok között a városok nem gondolhatnak arra, hogy a hiányzó közműveket saját erejükből megépítsék, mert egyik város sincsen abban az anyagi helyzetben, hogy ilyen nagymértékű munkálatokba belekezdhesse.

A Magyar Városok Országos Kongresszusa Varga József mérnök tervei alapján javaslatot dolgozott ki, melyet legközelebbi ülésén bocsát tárgyalás alá s amennyiben azt a kongresszus elfogadja, a vidéki városok felterjesztéssel fordulnak a pénzügyminiszterhez a javaslatban foglaltak teljesítése tárgyában. A javaslat kéri fogja a pénzügyminiszter felhatalmazását arra, hogy közegészségügyi közművek létesítéséhez hosszúlejárátú olcsó kölcsönt nyújtson a városoknak és a községeknek, a következő feltételek mellett:

A fixkamatozású községi kötelezvények kibocsátására jogosított bankok az érdektelt városok és községek kívánságára kötelesek legyenek a szükséges tőkeösszegek megfelelő névértékű, 2%-ot kamatozó és 50 év alatt törlesztendő községi kötelezvényeket illetékmentesen kibocsátani. A pénzügyminiszter a bankok által kibocsátott kötelezvények megvásárlására azok névértékének megfelelő összegű államjegyet bocsát ki és azokat a kötelezvényeket kibocsátandó bankok rendelkezésére bocsátja, azon célból, hogy a bankok azokat az érdektelt községeknek, mint kölcsönt szolgáltatassák ki. Az államjegyek, éppúgy, mint a bankjegyek, fizetőeszközzül szolgáljanak. Az államjegyek az ötvenéves törlesztési idő elteltével kivonatnak a forgalomból. A kölcsönt igénybevevő városok kötelesek lenni a vízvezeték és csatornázási szabályrendelet alkotni, melynek alapján a közművek létesítésének költségét az érdektelt ingatlan tulajdonosokra hárítanak át.

A javaslat indoklásában előadják, hogy ebből a hitelnyújtásból az államháztartásra semmiféle teher nem hárul és a 2%-os kamathozadékból az összes adminisztrációs költségek is megtérülnek. Nem nevezhető inflációnak sem az államjegyek kibocsátása, mert az államjegyek több mint 1000 százalékos fedezetet találnak a lekötött ingatlanokban.

Többek között Békéscsaba, Gyula, Baja, Cegléd, Keekemét, Zalaezerszeg, Rákospalota és Mohács létesítenének vízvezetékét, ha megfelelő kölcsönhöz jutnának.

A nagyhorderejű javaslattal kapcsolatban felkerestük Baukó Andrást városi főmérnököt, aki elmondta, hogy Békéscsaba már évekket ezelőtt komoly formában foglalkozott vízvezeték létesítésével, mert a város vezetősége is tisztában van azzal, hogy közegészségügyi szempontból milyen nagy jelentősége lenne annak, ha vízvezeték lenne Békéscsabán.

A városi mérnöki hivatal már két évvel ezelőtt beküldte a vízvezeték

LINOLEUM, VIASZOSVÁSZON

DEUTSCH ÁRUHAZ

A „TAKARÉKOSSÁG“ BEVÁSÁRLÁSI HELYE!

FÜTŐSZÖNYEG

NAGY VÁLASZTÉKBAN, MÉLYEN LESZÁLLÍTOTT ÁRAKON!

megépítésének tervezetéhez szükséges összes adatokat az illetékes minisztériumba s most, hogy a Magyar Városok Országos Kongresszusa javaslat formájában foglalja közük a vidéki városoknak vízvezetékkel való ellátásával, Békéscsaba a lehető legnagyobb érdeklődéssel kíséri ezt a kérdést.

A javasolt hitelnyújtás esetén az első öt évben 25-30 millió pengő értékű közmunka lenne végrehajtható, amelynek 60 százaléka munkabérből. Ebből nyilvánvalóan kitűnik, hogy ha a kongresszus javaslatát illetékes helyen elfogadják, úgy az érdekelt városokban, így Békéscsabán is, olyan nagymérvű munkálatok indulnának meg, melyeknél a munkanélküliek jelentős hányada munkához, kenyérhez jutna.

HIREK

Bizottsági ülések. Békéscsaba város testnevelési bizottsága november 9-én délelőtt 11 órakor, a kórházi bizottság pedig november 12-én délelőtt fél 12 órakor ülést tart a városháza kistanács-termében.

Kereskedői értekezlet Oroszházán. A vármegye kereskedői a napokban nagyszabású értekezletet tartottak Oroszházán. Az értekezlet a különféle gazdasági és kereskedelmi problémákat tárgyalta meg és elhatározta, hogy a kerületenkénti érdekképviseleti munka fejlesztésére a jövőben is nagy súlyt helyeznek.

Másodfokú ítélet Hursán János békéscsabai ev. tanító bűnperében. Szegedről jelentik: A szegedi kir. ítélőtábla jóváhagyva a szegedi törvényszék ítéletét, másodfokon is egyhónapi fogsággal, egy évi hivatalvesztéssel és politikai jogainak egy évre való felfüggesztésével sújtotta a magyar állam és a magyar nemzet megbeesülése elleni vétséggel vádolt Hursán János békéscsabai ág. h. ev. egyházi tanítót. Az ítélet nem jogerős.

Asztma és szívbetege, mell- és tüdőbaj, görvély- és angolkór, pajzsmirigynagyobbodás és golyvaképződés eseteiben a természetes »Ferenc József« keserűvíz a gyomor és belek működését kitűnően szabályozza.

Az Erdélyi Férfiak Egyesületének Békéscsabai Csoportja f. hó 10-én, szombaton este fél 8 órai kezdettel a vitéz Kászonyi (Schwéjner) féle étteremben, Ferenc József-tér 9 szám alatt, vacsorával egybekötött barátságos összejövetelt tart. A vacsora ára 80 fillér. A tagokat és az érdeklődő vendégeket ezúton is meg hívja és szeretettel várja az elnökség. A vacsorára a Kászonyi féle vendéglőben lehet jelentkezni.

Fát lopott az állomásról. Szerdáról esütörtökre virradó éjjel az egyik rendőrőrszem tettenérte Vrbovszki János napszámos, békéscsabai, Horánszki-utcai lakost, aki a békéscsabai MÁV állomás rakodóhelyéről 5 hasáb fát akart ellopní, illetve egy talicskán elszállítani. Legizgatottság végett a kapitányságra állította elő a rendőr Vrbovszkit, aki kihallgatása során beismerte, hogy körülbelül egy hónap óta állandóan dézsmálja a vasúti rakodónál elszállításra váró farakományt. A további eljárás végett a járásbírósnál feljelentették.

Rablási kísérlet Kétegyházán

A kisfiu lélekjelenléte mentette meg édesanyja életét Békéscsabai a merénylő?

A Körösvidék kétegyházi ludósí-tója jelenti:

Kedden este 7 órakor vakmerő rablási kísérlet történt Bordy Dezső kereskedőnek a vasúti állomás melletti üzletében. Amikor Bordy a községben levő másik üzletében volt elfoglalva és a vasúti főútleben csak felesége, valamint Zoltán nevű kilencéves elemiskolás fia tartózkodott, beállított oda egy alacsony-termetű, piros-, kerekarcú, szűrkeruhás, mecisapkás fiatalember. Kenyeret, kolbászt és egy félkiló kockacukrot kért. Az asszony, amíg becsomagolta a kért árukat, megkérdezte az idegentől, hogy hova való. A fiatalember csabainak mondta magát s kiejtése is valószínűvé tette, hogy igazat mondott.

Amikor fizetésre került a sor, pénz helyett jókora pisztolyt vett

elő és a megrémült, sikoltozó asszonyra fogta.

A rabló csak most vette észre a kiszolgáló asztal mögött ülő gyermeket, aki anyjával együtt felsikoltott, majd nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem

az ajtón kiugorva rögtön segítségért futott.

Átugrott a szomszéd házba, ahol lélekzavada mondta:

— **Csatári bácsi, jöjjön gyorsan anyukám segítségére, mert megöli egy ember!**

Az asszony esendörökért kiáltott ezalatt s a meglepődött csavargó a már előbb átvett áruval hirtelen kerekeltoldott. A sötét falun csakhamar nyomaveszett.

Kézrekerítésére széleskörű nyomozás indult meg.

— Békéscsabai anyakönyvi hírek.

Születtek: Migend Dezsőnek fia László, Hugyecz Andrásnak leánya Mária, Vidovencez Györgynek leánya Mária, Uhrin Andrásnak fia, halva született Baukó Györgynek fia, halva született, Valki Sándornak fia Sándor, Böle Józsefnek fia József, Novák Andrásnak fia András, Hovorka Jánosnak fia József, Suhajda Mihálynak leánya Erzsébet. Sajben Jánosnak fia György, Szoroka Józsefnek fia József, Kovács Ádámnak fia András, Botyánszki Jánosnak fia János, Nagy Juliannának fia Gyula. Házasságot kötöttek: Kovács Szegény János Felegyi Judittal, Hrabovszki Mihály Marik Zsófiával, Bagvinka György Lipták Juliannával, Galovicz Pál Sztoja nov Máriával, Szaszák György Földi Máriával, Vantara György Such Judittal, Vaiyuch András Botyánszki Judittal, Petrovszki Lajki János Laurinyec Katalinnal, Seilágyi Imre Timkó Teréziával. Elhaltak: Győri Károly 21 éves, Kucsara Erzsébet 4 hónapos, Varga K. Judit 23 napos, Bari Antalné Darver Mária 62 éves. Mácsok Erzsébet 2 hónapos, özv. Kovács Jánosné Blázs Mária 71 éves, Bohus K. Mihály 84 éves.

* Hölgyek és urak figyelmébe.

Különleges illatszere és pipere cikkeket csak szaküzletben vásároljanak. Neumannál, Szt. István-tér 12. szám. (Volt Stühmer helyiség.)

— A Békéscsaba-Erzsébethelyi Daloskör kulturdélutánja.

A Békéscsaba-Erzsébethelyi Daloskör folyó hó 11-én este 6 órai kezdettel az erzsébethelyi állami elemi iskola előadó-termében a Vármegyei Népművelési Bizottság engedélyével rendezti meg harmadik kulturdélutánját. Ezalkalommal Koltay Pál felső mezőgazdasági iskolai tanár az ifjúság nevelésének problémáiról tart előadást. A kísérő műsoron szerepel sok szép magánének zenekiséréssel és több karnének. Az érdeklődőket ezúton is meghívják. Belépődíj nincs, önkéntes adományokat az egyesület felszerelése javára köszönettel fogadnak.

Sajtóhiba. Lapunk tegnapi számában részletes beszámolót közlünk a Békésvármegyei Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmányának gyűléséről. Beszámolóinkban az Abaujtoronavármegyei Gazdasági Egyesület átiratával kapcsolatban dr. Láng Frigyes neve helyett elírás folytán Láng László neve került.

Országos vásárok. A városhoz érkezett hivatalos értesítés szerint a legközelebbi országos vásárt Makó városában november 17-én és 18-án, Csibakháza községben november 17-én tartják meg.

Ezen a héten a Badics és Radó gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot.

7 szelvényes bérlet 20% árkedvezményel váltható

CSABA MOZGO

November 9-10-11, péntek fél 7, fél 9, szombat fél 7, fél 9 órakor, vasárnap 1, 3, 5, 7 és 9 órakor.

Szép Ernő regénye, Székely István rendezése, Ábrám Pál zenéje: Vasárnap az 1 órai előadás zóna!

Lila akác

A békebeli boldogság bájos regénye, a szerelem és ifjúság filmje.

Ágai Irén, Biller Irén, Kabos, Gózon, Nagy, Rátkay, Somogyi Nusi, Eszterházy Ilona, Z. Molnár, Pethes, Király, Berend, Békássy, Dezsöffy, Pártos.

Sándor szerb király temetése. Magyar híradó

— A Csaba VE klubvacsorája. A Csaba VE f. hó 10-én este 8 órai kezdettel Irányi-utcai helyiségében klubvacsorát és szórakoztató összejövetelt rendez.

Áldott állapotban levő nők és ifjú anyák a természetes »Ferenc József« keserűvíz használata által rendes gyomor- és bélműködést érnek el.

Mindenki adakozzék a békéscsabai Trianoni Országzászlóra.

A békéscsabai Oltár Egyesület vallásos délutánja

A békéscsabai Oltár Egyesület f. hó 11-én, vasárnap délután 4 órakor a polgári leányiskola tornatermében vallásos délutánt rendez, amelyen az ünnepi beszédet a békéscsabai katolikus közönség előtt jól ismert, kiváló lelkipásztor és szónok, dr. Domanek Pál, békésszentandrászi plébános mondja. A vallásos délután programja a következő:

1. Énekel a Róm. Kath. Énekkar, Agóts Arzén karnagy vezényletével.
2. Előkép. (Murillo képe után rendezti Czapáry Istvánné.)
3. Szaval Kalina Mária okl. tanítónő.
4. Zongorán játszik Darás Rózi polg. leányisk. tanárnő.
5. Ünnepi beszédet mond dr. Domanek Pál.
6. Énekel Sáska Erzsébet okl. tanítónő.
7. Pápai himnusz.

A vallásos délutánra az Oltár-egyesület szeretettel hívja meg Békéscsaba katolikus közönségét.

Gyopároson építik meg a vármegyei tisztviselői üdülőházat

Beszámoltunk már arról, hogy dr. Márky Barna alispán a vármegyei kisebbszítésű tisztviselők számára üdülőház építését vette tervbe, s ehhez a vármegye törvényhatósági bizottsága is hozzájárult. Mint értesülünk, Kovács mérnök, a gyulai államépítészeti hivatal kiküldötte a napokban helyszíni szemlét tartott Gyopároson, azon a helyen, melyet Oroszháza az üdülőház céljaira felajánlott.

Az üdülőház elhelyezéséről az államépítészeti hivatal jelentése után döntenek.

Több, mint valószínű, hogy a vármegyei tisztviselői üdülőházat Gyopároson építik meg, mert a vármegyében ez a hely a legmegfelelőbb erre a célra.

Időjárás

A békéscsabai meteorológiai megfigyelő állomás jelentése 1934. november 8-án délben

Hőminimum + 7.4 C°
Hőmaximum + 19.1 C°
A föld felszínén + 6.0 C°
Csapadék 0.0 mm.
Légnyomás 766.5 mm.

A budapesti meteorológiai intézet jelentése:

Várható időjárás a következő 24 órára: Déli légáramlás, a szél a Dunántúlon délnyugatra, majd nyugatra fordul, sok helyen eső, a hőmérséklet kissé tovább csökken.

Hirdessen a Körösvidékben.

Hogyan élnek Gyulán az egyiptomi hercegek?

Almássy Dénes gróf gyulavári uradalma a napokban előkelő vendégek érkeztek. Egyiptomi hercegek jöttek vadászatra a gyulavári uradalomba.

A magas vendégek Gyulán, a Komlóban szálltak meg, ahol tizenkét szobát foglaltak le, míg a kísérő személyzet hét szobában lakik.

Mi sem természetesebb, mint az, hogy a megyeszékhelyen most mindenki az egyiptomi hercegekről beszél.

A Komló szálló körül ráérő emberek ácsorognak, hogy lássák az egzotikus nábobokat, akik pusztá jelenlétükkel felvillanyozták Gyula város egyébként csendes, nyugodt életét.

Amint hírlik, az előkelő egyiptomi vendégek meg is vannak elégedve azzal a figyelemmel, amely körülveszi őket.

Eletrendjük igazán kényelmes. Reggel 7 órakor kelnek, 8 órakor reggeliznek, utána kimennek Gyulaváriba, honnan csak késő délután térnek vissza, amikor megfürdenek.

Este 8 órakor megvacsoráznak, majd utána cigányzenét hallgatnak. Tizenegy órakor térnek nyugovóra.

Reggelire először édességet esznek. Datolyát és fügét, utána jön a tea, vajjal és jammel. Tea után hideg jéccemlé és préselt sonkát, majd gyümölcsöt és keleti édességet esznek. Vacsorájuk: erőleves csészében, balatoni fogas, ürühorda, szárnyasok mellehúsa, francia főzelékek s enyhén paprikázva paprikás csirke, amitől természetesen el vannak ragadtatva. Aztán van vad szárnyas, meleg tészták, tejszínes pudding, mignonok, gyümölcsök és fekete. Dohányne-műt ládászámra hoztak magukkal Egyiptomból. Vacsora előtt magyar viskít, kecskeméti barackpálinkát isznak.

Az előkelő vendégek a hét végéig maradnak Gyulán, ahonnan a Dunántúlra mennek át.

Irodalom

Balázs Árpád: Hallgat az Isten

A fiatal gyulai író »Hallgat az Isten« c. novelláskötetében tizenegy elbeszélés sorakozik egymás mellé, mint tizenegy orgonasíp, melyek mindegyike más és más hangot ad, annyira, hogy nem akadna olyan mester, aki összhangba tudná hozni azokat.

Sokat, nagyon sokat akar mondani minden egyes elbeszélésében Balázs Árpád, de mondanivalóinak szűk és alkalmatlan a keret, melybe beleszorította, belepréste gondolatainak nem is mindig rendszeres lömkelegét.

Balázs Árpád nagy szeretettel és túlfűtött buzgalommal követi a most annyira divatos jelszót: »haladjunk új utakon«, ám nem vette észre, hogy a mindenáron új utra való térése közben többször teljesen magacsínálta és helytelen mellékutakra tért le.

Itt-ott megtalálta azt az új utat, mely a régi útnak természetes és egészséges folytatása s e novellái-

ban az, aki bizonyára lenni akart: természetes és emberi.

Ha lázas formakeresésében majd nyugvópontra jut, akkor minden bizonnyal maga is ráeszmél arra, hogy az irodalomban nem áll a régi tétel, hogy »forma dat esse rei«.

A hazai sertéshizlalás állása

Budapest, november 8. A Magyar Gazdaságkutató Intézet és az Országos Mezőgazdasági Kamara által a hozzájuk beérkezett jelentésekből összeállított adatai szerint a hizlalási tevékenység élénksége szeptemberben nagyon csökkent. Míg augusztusban a beállítások száma jóval nagyobb volt, mint a megelőző esztendő hasonló hónapjaiban, addig a szeptemberi új beállítások száma csak körülbelül ugyanakkora volt, mint a megelőző esztendőben. De mert a szeptember hóban értékesített zsírsertések száma is jóval nagyobb volt, mint az 1933. szeptemberében piacra hozottaké, a hízóállomány is csökkent és már alig nagyobb, mint az 1933. szeptemberi állomány. A közeli hónapokban a hízott zsírsertésfelhozatal valószínűleg nem lesz nagyon élénk, míg 1935. elején a felhozatal átmeneti élénklése várható, annak hatásaképpen, hogy augusztusban rendkívül sok zsírsertést állítottak be hizlalásra.

A sovány mangalicaállomány körülbelül ugyanakkora, mint egy esztendője. Ezzel szemben a beérkezett közlések szerint a közeli hónapokban jóval kevesebb zsírsertést szándékoznak hizlalásra beállítani, mint tavaly. A vonatkozó szám vizsgálata körülbelül 30-40%-os.

A hússertéshizlalás élénksége is csökkent. Szeptemberben jóval kevesebb hússertést állítottak behizlalásra, mint az elmúlt esztendőben. A jelenleg hízó állomány is valamivel kisebb a tavalyinál.

A kisgazdasági hizlalás viszont tovább élénkült.

A KÖRÖSVIDEK

KÖNYVUJDONSÁGAI:

- Bánffy Miklós: Megszámláltattál (regény, két kötet) 9.60
- Hollósné Terjeki Gizella: Néma kérdőjelek (regény) 2.40
- Mikola Sándor: A fizika gondolatvilága 10.—
- Közszállítási szabályzat. 50.000/934. K. M. sz. 1.40
- A villamos energiáról szóló törvények 1.40
- Egon E. Kisch: Amerika, Kína, Oroszország 1.50
- G. S. Viereck—P. Eldridge: A bolygó zsidó önéletrajza 4.80
- Erdős Renée: Az új sarj (kötve) 3.60
- Erdős Renée: Ave Róma (kötve) 3.60
- Erdős Renée: Berekesztett utak (kötve) 3.60
- Erdős Renée: Az élet királynője (kötve) 3.60
- Komáromi János: Zágon felé 3.60
- Bohuniczky Szeffi: Szegényember 1.90
- Szentmihályiné Szabó Mária: Irén évei 1.90
- Tersánszky Jenő: Szerenád 1.90
- Edna Ferber: Cimarron 2.80

Színház

Heti műsor:

Csütörtök este: **Anyaszív.**
Pénteken: **Hölgyeim, elég volt.**
Szombaton délután: **Csipek.**
Szombaton este: **Dorozsmai szelmalom.**
Vasárnap délután: **Szeressen kedves.**
Vasárnap este: **Dorozsmai szelmalom.**
Hétfőn délután: **Dorozsmai szelmalom.**
Hétfőn este: **Helyet az ifjúságnak.**
Kedden: **Sybill.**
Szerdán délután: **Anyaszív.**
Szerdán este: **Muzsikusok.**
Csütörtökön: **Nagy gondúzó est.**

Mozi

Lila akác

Bemutatja a Csaba Mozgó **pénteken, szombaton és vasárnap.**

Szép Ernő „Lila akác” című regényének filmváltozata **pénteken kerül a közönség elé.** Mihály István scenáriumát teljes egészében megőrizte Szép Ernő regényének szépségeit és Gál Ernő producer vezetése mellett Székely István rendező tökéletes művészi filmet produkált. **Abraham Pál ragyogó zeneszámai egy nap alatt népszerűk lesznek.** Agai Irén, Nagy György, Kabos Gyula, Gezon Gyula, Biller Irén, Somogyi Nusi és a többiek pedig kiűnő szerepekben mutatkoznak be.

iparendelő változások az elmúlt hónapban Békéscsabán

Hivatalos helyről szerzett kimutatás szerint október hónapban Békéscsabán az alábbi iparendelő változások történtek:

Iparendelőt kapott: Gretsnyik Mihály kötött, szövött, diszmuári kereskedő, Zsibrita János műkésztítő, Sztraka Irma nőiszabó, Csuvárszki Mátyás asztalos, Krnács Pál szatócs, özv. Ancsin Jánosné légyapár, cipőfűző, stb. piaci árúsításra, Kiszely János asztalos, Babovka Antal sapkakészítő, Grünvald Hermann fűszer- és vegyeskereskedő, Viczián Mátyás baromfi, tojás kereskedő, Szűcs Julianna gyümölcs, zöldség, élelmiszer, stb. kereskedő, Csiernyik Judit gyümölcs, zöldség, élelmiszer piaci árúsításra, Nagy László eszmadia, Rataj György kovács, Glaser Jenő baromfi, tojás kereskedő, Weisz Simon és Tsa férfszabó, Fischer József piaci szövétárús, Kucsera Mihály mészáros és hentes, Juhos Jenő szatócs, piaci árús, Lerner László fűszer, csemege kereskedő, Szlavik András szatócs, piaci árús, Fajó János kőműves, ifj. Hoss Károly baromfi, tojás, gyümölcs, stb. piaci árús, Frisch Miklós zöldség, gyümölcs, stb. kereskedő.

Iparáról lemondott: Sajben András eszmadia, Grün Zoltánné cipőkereskedő, özv. Farkas Jánosné papucs kereskedő, Kun Miksa és Utóda épületfa kereskedő, Brauswetter Emil műszerész, Weisz Izidor szabó, Boldis Pálné kenyérárúsító, Kocziszki Pálné szatócs, Petrovszki János kötszővő, Lipták György szabó, Hruska Jánosné esz-

tergályos, Polonka György és Tsa baromfi, tojás, stb. kereskedő, ifj. Kulka András kőművesmester, Bagyinka János kisebb kőműves.
A fenti kimutatás szerint október hónapban 24 iparendelőt adtak ki, míg iparukról tizennégyen mondtak le.

Rádió

A rádió pénteki műsora:

6.45: Torna. 7.00: Hanglemezek. 10.00: Időszerű apróságok. 10.40: Ifjúsági közlemények. 12.05: Endre Béla szőlőkvarlettje. 1.30: Országos Postászenekar. 4.10: Diákféltóra. 5.00: »A sarkvidék«. Előadás. 5.30: Vásárhelyi Magda zongorázik. 6.05: Sportközlemények. 6.20: Medgyaszai Antal cimbalmozik. 6.55: »Gyulai Pál«. Előadás. 7.25: Az Operaház előadásának közvetítése. »Don Juan«. 10.50: Rácz Béla és cigányzenekara muzsikál. — Budapest II. 7.40: Virány László szalonzenekara.

Tőzsde

Valuták:

Angol font	17'10—17'40
100 Dollár	340 90—344 90
100 Hollandi forint	231'40—233'40
109 Német márka	136 00—137 60
100 Cseh korona	14'02—14'20
100 Dinár	7'80—8'30
100 Leu	3'42—3'46
100 Lira	29'90—30'25
100 Francia frank	22'30—22'50
100 Svájci frank	110'70—111'65

Gabonaárak:

77 kg. tv. buza	16 00—16 40
78 kg. tv. buza	16 15—16 55
79 kg. tv. buza	16 30—16 70
80 kg. tv. buza	16 40—16 90
Rozs	12 15—12 25
Takarmányárpa	13 90—14 20
Tengeri	10 00—10 20
Zab	13 00—14 05
Korpa	10 50—10 70
Sörárpa	16 00—17 15

Határidős piac:

Az irányzat barátságos, forgalom közepes.

Készárú piac:

Az irányzat megszilárdult, forgalom közepes. Előző napi árakhoz viszonyítva a buza 5—10, a rozs 25, tengeri 20 fillérrel jobb mázsánként.

Ferencvárosi sertésvásár:

Árak: Piaci könyv 63—65, közép 72—74, nehéz 80—82

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseik ára tíz szög hétköznapi 40 fillér, vasár- és ünnepnap 60 fillér. Vasárnap hatással azedeti szó duplán számít. Kérlek vidéki hirdetőinket, hogy a hirdetés árát a szöveg beállításával egyidejűleg be- küldésük szíveskedjenek. A hirdetések ára postabélyegben is befizethető.

Érdessell egy fekete tolltartó írószerrel. Becsületlen megtaláló szíveskedjék beadni a kiadóhivatalba.

Andrássy-ut 36 sz. régi házban használt butorok, cassa eladók, naponta fél 2—3 óra között. 5961

Használt, jókarban lévő **kálygái keresek** megvételre. Cim a kiadóban.

Erzsébet Királyné Szálló
Budapest, IV., Egyetem-utca 5.

100 modern kényelmes szoba. Líték. Hideg, meleg folyóvíz. **MENÜ:**
Központi fűtés. Az ETTEREM és KÁVÉHAZBAN minden **1-60**
este szalonzene. Az ERZSÉBET Pincében egypincér rendszer. **pengő.**